

Granskningsrapport
Datum 2017-06-30
Dnr: 2017/KS 0212

Förskolan Gunghästen

Huvudman: Tyresö kommun

Förskolechef: Anna Papakonstantinou

Granskningen genomfördes: 24 maj 2017 – 30 juni 2017

Granskning genomförd av:

Annika Johansson

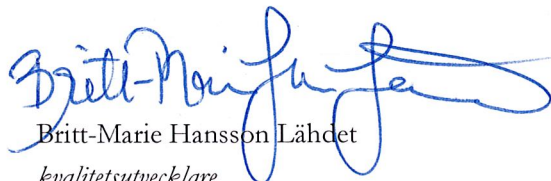
kvalitetscontroller

annika.johansson@tyreso.se

Robert Sirviö

kvalitetscontroller

robert.sirvio@tyreso.se

Britt-Marie Hansson Lähdet

kvalitetsutvecklare

bitte@tyreso.se

Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till barn- och utbildningsförvaltningen för eventuella åtgärder med anledning av granskningen.

Tyresö den 30 juni 2017

Catrin Ullbrand

chef för kvalitetsenheten

catrin.ullbrand@tyreso.se

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	4
2	Förskolans uppdrag.....	4
3	Syfte med granskningen.....	4
4	Metod	4
5	Senaste granskning och uppföljning	5
6	Verksamhetens förutsättningar.....	5
7	Normer och värden.....	9
8	Utveckling och lärande	10
9	Barns inflytande.....	14
10	Förskola och hem.....	16
11	Övergång och samverkan	17
12	Uppföljning, utvärdering och utveckling	17
13	Referenser	20
	Bilaga 1. Kommungemensam föräldraenkät.....	21

Sammanfattning förskolan Gunghästen

Förskolans övergripande tema är i hög grad kopplat till arbetet med normer och värden.

Inomhusmiljön och det temainriktade arbetssättet stimulerar, utmanar och främjar till stora delar det mångsidiga lärandet.

Det enskilda barnets lärande synliggörs både i utvecklingssamtalsmodell och i dokumentation.

Barnen ges till stora delar inflytande över planering, arbetssätt och innehåll.

Det systematiska kvalitetsarbetet är till stora delar på plats.

Kvalitetsnivåer vid granskning är visualiserade genom färgsättning:

	Grön innebär en stark sida hos verksamheten och kan utgöra ett gott exempel för andra.
	Ljusgrön innebär att verksamheten till stora delar håller god kvalitet.
	Gul innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas.
	Röd innebär att verksamheten uppvisar risker eller brister som behöver åtgärdas.

1 Bakgrund

Kommunen har tillsynsansvar enligt skollagen 26 kap. 4 § för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt skollagen 2 kap. 7 §. Kommunstyrelsen i Tyresö kommun beslutar årligen om en granskningsplan för fristående och kommunal verksamhet. Enligt granskningsplanen ska såväl de fristående som de kommunala förskolorna i Tyresö kommun granskas (tillsyn när det gäller de fristående förskolorna) vart tredje år. Uppföljning av verksamheterna genomförs minst en gång mellan granskningarna. Granskningen utförs av kvalitetsenheten, som ingår i kommunstyrelseförvaltningen.

2 Förskolans uppdrag

Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnens behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. (Lpfö 98, reviderad 2016).

3 Syfte med granskningen

Syftet med granskningen är att ge en nulägesbeskrivning av hur verksamheten på förskolan Gunghästen arbetar mot förskolans uppdrag.

4 Metod

Beskrivning av verksamheten utgår från kriterierna i en bedömningsmatris. Kriterierna inom respektive område återfinns i en textruta. I några fall görs, förutom en beskrivning, också en bedömning mot kriterierna. Både beskrivning och bedömning baserar sig på:

- dokumentgranskning, se Referenser
- observationer av verksamheten
- intervjuer med förskolechef och pedagoger
- webbenkät till föräldrar.

En särskild webbenkät till föräldrar med anledning av granskningen har genomförts under perioden 31 maj-11 juni 2017. Föräldrarna har fått ta ställning till och bedöma olika påståenden om verksamheten. 30 procent av barnens föräldrar har svarat på enkäten. Kvalitetsenhetens bedömning är att den låga svarsfrekvensen inte kan ge en rättvisande bild av vad föräldrarna tycker om verksamheten. Därför har vi valt att inte redovisa resultatet. Däremot redovisas resultatet från den kommungemensamma enkäten i bilaga 1.

Förskolechefen har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

Granskningsrapporten lämnas över till barn- och utbildningsförvaltningen, som avgör om åtgärder behöver vidtas. Rapporten presenteras för barn- och utbildningsnämnden och därefter publiceras den på www.tyreso.se.

5 Senaste granskning och uppföljning

Senaste granskning av förskolan Gunghästen genomfördes hösten 2013. I den identifierades några områden att utveckla. Det rörde sig om lokaler som var i behov upprustning och avsaknad av trådlöst nätverk. Brister som konstaterades var lösa hyllor, hållskydd till spisar som saknades och hål i stängsel på gården. Starka sidor hos verksamheten var att pedagogerna hade en förankrad syn på hur de arbetar med normer och värden, barns inflytande och en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Granskningen följdes upp hösten 2014. I den konstaterades att förskolan hade tagit fram rutiner för hur pedagogerna ska arbeta för att utveckla den pedagogiska dokumentationen. Förbättringar av vissa ytskikt hade skett av lokalerna. Dessutom hade förskolan investerat i ett trådlöst nätverk. Bristerna som konstaterades i granskningen var åtgärdade.

6 Verksamhetens förutsättningar

Här beskrivs de förutsättningar som verksamheten har i förhållande till förskolans uppdrag enligt gällande styrdokument.

6.1 Styrdokument

6.1.1 Nationella styrdokument

Skollagen¹ innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform.

Läroplanen för förskolan² anger inriktningen på förskolans arbete och därmed också den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan.

Skolverkets allmänna råd:

- Förskolan, reviderad 2016³
- Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet⁴.
- Måluppfyllelse i förskolan⁵
- Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling – för skolväsendet⁶.

¹ Skollagen (SFS 2010:800). Tillämpliga kapitel för förskolan är 1-6, 8.

² Läroplanen för förskolan, Lpfö 98, reviderad 2016.

³ Skolverkets allmänna råd med kommentarer förskolan, reviderad 2016

⁴ Skolverket allmänna råd med kommentarer. Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. 2012.

⁵ Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Måluppfyllelse i förskolan. 2017.

⁶ Skolverkets allmänna råd. Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling – för skolväsendet.2012.

6.1.2 Lokala styrdokument

Nämndmål

Barn- och utbildningsnämnden har identifierat tre delmål som de kommunala förskolorna i Tyresö ska ha särskilt fokus på för att nå målet att Tyresö ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner. Målen är att öka trygghet, delaktighet och lärande.

Enhetsmål

Förskolan arbetar under innevarande läsår med olika aktiviteter kopplade till nämndmålen och den psykosociala arbetsmiljön. Det handlar om att förbättra informationen till föräldrarna, starta föräldraråd, revidera plan mot diskriminering och kränkande behandling, pedagogernas kompetensutveckling och att utveckla det pedagogiska ledarskapet.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Närmare beskrivning går att läsa under Uppföljning, utvärdering och utveckling.

6.2 Förskolans organisation

Den kommunala förskolan Gunghästen ingår tillsammans med förskolan Pusslet i resultatenheten Centrum förskolor. På förskolan finns fem avdelningar med totalt 78 inskrivna barn.

Huvudman

Tyresö kommun är huvudman för förskolan Gunghästen.

Förskolechef

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska enligt skollagen ledas och samordnas av en förskolechef som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. (2kap. 9§ skollagen) Som förskolechef får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. (2kap.11§ skollagen).

Ett aktivt och nära ledarskap skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten mot de nationella målen. Förskolechefens kunskaper om det dagliga arbetet är viktigt för att kunna kommunicera med medarbetarna kring mål och visioner för verksamheten, fånga upp sådant som behöver utvecklas och föra en dialog om lärandemiljön (Skolverkets allmänna råd för förskolan).

Huvudmannen har anställt en förskolechef som är utbildad förskollärare. Hon har dessutom en filosofie kandidatexamen i pedagogik, masterexamen i social science med inriktning på utbildning och specialpedagogutbildning. Vid tillfället för granskningen går hon en masterutbildning i pedagogiskt ledarskap. Hon har tidigare arbetat som biträdande förskolechef i Huddinge och Haninge.

Förskolechefen berättade att hon vill vara en närvarande chef och att hon inte har några fasta dagar då hon är på respektive förskola utan fördelar sin tid flexibelt efter behov.

Hon berättade vidare att hon har tagit upp begrepp som undervisning och lärande med pedagogerna vid ett flertal tillfällen. På förskolan finns ingen särskild uppdragsbeskrivning för förskollärare utan det framgår enligt förskolechefen tydligt i läroplanen vad som förväntas av en förskollärare.

Förskolechefen har tagit fram utvärderingsunderlag och reflektionsdokument. Tillsammans med utvecklingsgruppen har hon tagit fram ett utvecklingssamtalsunderlag, som används för första gången vid tillfället för granskningen.

Förskolläraren och arbetslaget

Förskolläraren har enligt läroplanen ett särskilt och övergripande ansvar för kvaliteten i verksamheten och att den kontinuerligt utvecklas. I ansvaret ingår att tillsammans med övriga pedagoger i arbetslaget arbeta för att ge barnens förutsättningar att utvecklas i riktning mot läroplanens strävansmål (Lpfö 98).

Vi intervjuade samtliga avdelningsansvariga, en förskollärare och fyra barnskötare. De berättade att det råder ett bra samarbetsklimat mellan pedagogerna. Förskolechefen har vid ett flertal tillfällen lyft upp och diskuterat begrepp som lärande, kunskap och undervisning med pedagogerna. De berättade vidare att det inte finns uppdragsbeskrivningar för förskollärare och barnskötare. De anser att läroplanen är tydlig med de olika uppdragen. Enligt pedagogerna är förskolechefen närvarande i verksamheten. Hon deltar på avdelningarnas reflektioner och vid nätverksträffar där hon både uppmuntrar och ifrågasätter.

Resurser

På förskolan arbetar 14 pedagoger (13,5 årsarbetare) varav 4 är förskollärare (4 årsarbetare), 9 är barnskötare (8,75 årsarbetare) och 1 är utbildad resurs (0,75 årsarbetare). En av förskollärarna är vikarie. Vid granskningstillfället fanns 2 förskollärare på plats eftersom 2 är sjukskrivna en längre tid. Förskolechefen har till sin hjälp en administratör som arbetar 62,5 procent på enhetens två förskolor.

Nyckeltal

Nedan redovisas förskolans nyckeltal vid tillfället för granskningen.

	Förskolan Gunghästen
Statistik	
Antal barn per årsarbetare, inkl. resurs	5,6
Antal barn per årsarbetare, exkl. resurs	6,1
Antal barn per årsarbetande förskollärare	20
Andel % årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen. Eftersom den vikarierande förskolläraren inte är legitimerad är beräkningen baserad på 3 förskollärare.	22

6.3 Måltidssituationen

På förskolan arbetar en kock på heltid. Hon berättade att hon använder cirka 30 procent ekologiska livsmedel och att hon lagar all mat från grunden. Enligt henne är svinnet obefintligt. Hon har fasat ut plastartiklar och köper inte in livsmedel på konservburk och använder inte miljöfarliga kemikalier.

Menyn bestäms för två veckor i taget och varje vecka ingår fisk, kyckling, soppa och två vegetariska rätter på matsedeln. Till lunchen serveras tre olika sorters grönsaker.

Förskolan följer Livsmedelsverkets riktlinjer för måltidsintervaller och är ansluten till kommunens matavfallsinsamling.

De äldsta barnen får hjälpa kocken en gång i veckan i cirka 30 minuter med att skära grönsaker och riva sallad. Detta kallas att vara ”veckans kock”. Vid dessa tillfällen deltar två barn åt gången.

Kocken berättade att hon är nöjd med den nya organisationen för måltidsverksamheten. Hon får träffa kollegor, får tips och fortbildning inom yrket.

De måltidssituationer som vi observerade visade på att förhållningssättet hos pedagogerna varierade. Vi såg pedagoger som frågade barnen om de vill ha hjälp att lägga upp maten eller att skala potatisen. Men vi såg även pedagoger som la upp maten på tallrik utan att fråga barnen.

6.4 Öppettider – tillgänglighet utifrån föräldrars behov

Förskolans öppettider är 06.30-18.00. En gång i månaden har personalen arbetsplatsträff (APT) och då oftast tillsammans med personalen på enheten andra förskola Pusslet. I samband med APT stänger förskolan 16.00. Förskolan har fem planeringsdagar per år. Alternativ omsorg erbjuds vid de tillfällen då förskolan har stängt på grund av semester, APT och planeringsdagar.

6.5 Säkerhet

Om det vid granskningsbesöken framkommer allvarliga risker eller brister i barnsäkerheten rapporterar kvalitetsenheten detta snarast till förskolechefen för omedelbara åtgärder och till barn- och utbildningsförvaltningen för kännedom.

På förskolan finns skriftliga rutiner för barnens säkerhet. Vi observerade att pedagogerna hade god uppsikt över barnen inomhus och utomhus. Barnskyddsronde genomförs en gång per år. Den senaste genomfördes i mars 2017. Brandutrymningsövning genomförs två gånger per år. Den senaste genomfördes oktober 2016.

Registerutdrag kunde uppvisas för samtlig personal som måste uppvisa ett sådant.

6.6 Bedömning

Förskolechefen är utbildad förskollärare och har genom utbildning och erfarenhet pedagogisk insikt.

7 Normer och värden

Bedömningskriterium:

Det finns ett gott förhållningssätt och bemötande som ger ett arbetsklimat som bidrar till att skapa lugn och trygghet som gynnar barnens lärande.

Vi upplevde att det fanns ett gott förhållningssätt som bidrog till trygghet och ett lugnt arbetsklimat på avdelningarna. Pedagogerna lyssnade in, ställde öppna frågor, uppmuntrade och var intresserad av vad barnen hade att säga. Pedagogerna var engagerade i de aktiviteter som barnen var involverade i, men vi såg situationer där enstaka pedagoger inte var aktiva på samling och vid utomhusvistelse.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna är goda förebilder och ger barnen förhandsinformation om kommande aktiviteter. Detta bidrar till att skapa lugn och trygghet.

Vi observerade att pedagogerna var goda förebilder och gav barnen förhandsinformation inför kommande aktiviteter. Detta gjordes framförallt på olika samlingar och resulterade i en lugn och trygg miljö för barnen.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna använder medvetna metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden.

Pedagogerna använde sig av olika metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden. Utifrån förskolans övergripande tema Barnkonventionen har avdelningarna valt att arbeta med normer och värden på olika sätt för att främja likabehandling och för att förebygga konflikter. Detta sker främst på samlingar och handlar om allas lika värde, hur man är en bra kompis, olika känslor och samarbete. Barnen får öva på sin empatiförmåga genom till exempel rollspel. Vi såg hur pedagogerna lyfte fram olika känslor vid ett flertal tillfällen i kommunikationen med barnen. Vi observerade att barnen har fått lära sig använda stopp-handen när de inte vill vara med eller få någon att sluta med ett oönskat beteende.

Skyltar med texten ”Arbete pågår” används för att markera att pågående arbeten, som till exempel legobyggen, ska lämnas orörda för att barnen vid ett senare tillfälle ska kunna fortsätta och färdigställa

arbetet. Detta är ett gott exempel på hur barn kan utveckla sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer.

Här har barnen sparat sin lek för att senare kunna återuppta den och föra leken och bygget framåt. Barnen ges möjlighet till att ta hänsyn till andra, påverka sin vardag och få inflytande över sin lek.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna arbetar medvetet med genus, att flickor och pojkar behandlas lika, att både miljö, material och verksamhet motarbetar könsstereotypa aktiviteter.

Pedagogerna anser att det är viktigt att lyfta fram barns olika intresseområden i aktiviteterna istället för att utgå från barnens kön.

7.1 Bedömning

Förskolans övergripande tema är i hög grad kopplat till arbetet med normer och värden.

8 Utveckling och lärande

Inomhusmiljön: inomhusmiljön

Bedömningskriterier:

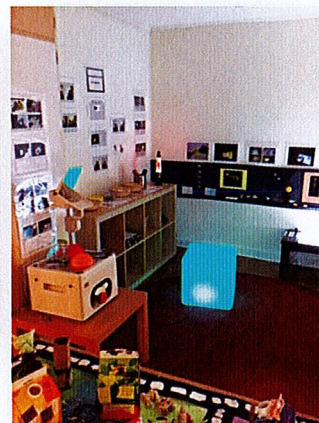
Inomhusmiljön stimulerar barns leklust och inspirerar till ett utforskande och temainriktat arbetssätt. IKT⁷ finns tillgängligt.

Barnen har tillgång till ett varierat och formbart material som stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden.

Rummen/hörnorna är kopplade till olika aktiviteter inom läroplanens olika områden. Materialet exponeras på ett inbjudande sätt och är sorterat, lättillgängligt och åldersanpassat. Tillgången till

⁷ IKT- Informations- och kommunikationsteknik.

varierat och formbart material för att skapa fler möjligheter och variation i barnens lek och utforskande är god på alla avdelningar utom en.

Varje avdelning har tillgång till en bärbar dator, stationär dator, lärplatta, kamera, projektor och ljusbord/ljuskub. På en av de äldre barnens avdelningar finns en Panaboard (interaktiv tavla).

Utomhusmiljön:

Bedömningskriterium:

Utomhusmiljön, både kring förskolan och i den kringliggande naturen, ses som förskolans pedagogiska rum och ger möjligheter till lek och lärande.

Förskolans utomhusmiljö, som består av fem olika gårdar, erbjuder möjligheter till lek och lärande. På tre av gårdarna finns ett varierat utbud av lekredskap och mötesplatser. Två av gårdarna består av enbart naturmiljö. Vi observerade att pedagogerna erbjöd barnen olika aktiviteter inom skapande, språk, motorik och teknik.

Verksamhet:

Bedömningskriterium:

Det finns ett genomtänkt och sammanhängande temainriktat arbetssätt där barns lärande kan bli mångsidigt och där de kan få ta del av läroplanens olika målområden.

Varje avdelning lyfter fram barnkonventionen och läroplanen i sina projekt utifrån det övergripande temat. Vi kunde se att temat och de olika projektarbetena på samlingar och i dokumentationen kopplades till Barnkonventionen. Lotusdiagram⁸ används i projekten för att tydliggöra och synliggöra arbetet mot läroplanens olika målområden. Projekten var inne i sin avslutningsfas med utvärdering, utvecklingssamtal och vernissage.

⁸ Lotusdiagram- Kvalitetsverktyg för att tydliggöra och synliggöra arbetet med läroplanens olika målområden

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar om barns rättigheter men det finns 4 grundläggande och vägledandeprinciper. ”Alla barn har samma rättigheter och lika värde, ”Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn”, Alla barn har rätt till liv och utveckling”, Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad”.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens innehåll organiseras så att sammansättningen av barngrupperna skapar förutsättningar för att följa barn och deras lärande. En planerad och organiserad verksamhet är viktigt för att ge barnen uppmärksamhet och skapa en god lärmiljö.

Förskolan har en grundstruktur för den planerade pedagogiska verksamheten från tisdag till fredag. En mer detaljerad planering som utgår från grundstrukturen finns på respektive avdelning. Det pedagogiska året och förskolans mötesstruktur finns synliga. På de yngre barnens sida finns en ansvarsfördelning uppsatt som visar vilket ansvar avdelningsansvarig respektive arbetslaget har. Barnen involveras i planeringen av dagen på samlingar.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens aktiviteter stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. IKT integreras i verksamheten.

Barns möjligheter till att utforska matematik, naturvetenskap och teknik finns i miljön. Sortering, bygg- och konstruktion, väga och mäta, göra mandalamönster med olika sorters material och geometriska former är exempel på aktiviteter vi såg barnen delta i. Pedagogerna lyfte matematiska begrepp med barnen vid samlingar och måltider. Barns möjligheter till skapande i olika former synliggörs både i inomhusmiljön, dokumentationen och barnens alster. Vi såg lotusdiagram uppsatta i miljön som visade på verksamhetens måluppfyllelse gentemot läroplanens målområden.

Vi ser att arbetet med TAKK-tecken är synliggjort i verksamheten och används i den dagliga verksamheten samt i miljön genom bildtecken kopplade till olika situationer. Barn och pedagoger använde sig vid våra besök av TAKK-tecken. Vi såg samlingar där barn involverades och

uppmuntrades i att prata inför grupp, leda samlingar, sjunga, räkna och fundera kring olika problemlösningar. Vi såg hur barns intresse för bokstäver och skriftspråk synliggörs. Språkmaterial lånas från RUC⁹ och används i det språkutvecklande arbetssättet på avdelningarna.

Förskolan har god tillgång till olika digitala verktyg. Vid våra besök kunde vi inte se att dessa användes för att skapa en digital lärmiljö. Pedagogerna berättade att de gör olika i hur barnen görs delaktiga i användandet av verktygen.

8.1 Dokumentation av barns lärande

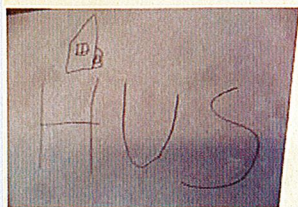
Bedömningskriterium:

Barngruppens och det enskilda barnets lärande och utveckling behöver dokumenteras, följas upp och analyseras. Barnen får reflektera över det egna lärande och görs delaktiga i dokumentationsarbetet.

Varje barn har en egen pärm som är lättillgänglig. Pärmarna innehåller både gruppdokumentation och enskild dokumentation. Dokumentationen från utvecklingssamtalen finns i pärmarna och har ofta en kommentar om vad barnet vill lära sig och där finns också en uppföljning av barnets egna mål. Vi kan se barnens egna mål om vad de vill lära sig på avdelningarnas väggar. Förskolan har tagit fram en ny modell för utvecklingssamtalen utifrån strävansmål i läroplanen. Mallen innehåller bilder och kommentarer om det enskilda barnet som är kopplat till strävansmålen. De äldre barnen deltar i samtalen.

Jag vill lära mig skriva Tåg och Lok och hus. Jag tänkte inne i hjärnan. Jag lyssnade på bokstäverna. Sen bara: Jag kan skriva. Kändes bra. Jag har lärt mig att skriva tåg, lok, hus. Förut trodde jag att jag inte kunde, men nu kan jag.

Jag skrev Hus. Jag tänkte. Det känns bra.

Jag vill lära mig...

- Att hitta rätt pussel som ska vara där. Alla pussel som finns på förskolan vill jag lära mig.

Hur gick det?
Jättebra för jag bara kämpade och kämpade.
Det tog 6 minuter. Jag är 5 år

Barns förhållande till sitt eget lärande synliggörs genom frågeställningen ”Vad vill du lära dig?”. Uppföljning sker och barnet kan sätta nya egna mål.

⁹ RUC- Resurs- och utvecklingscentrum, tidigare skoldatatek & språkotek.

Dokumentationen från projekten visar på olika arbetssätt och metoder som verksamheten använt för att göra barnen medvetna om barnkonventionen. Barnens reflektioner ligger till grund för hur man planerar att gå vidare. Lotusdiagrammen som finns i anslutning till dokumentationen visar på vilka målområden i läroplanen som verksamheten får med i projekten.

8.2 Barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. (Skollagen 8 kap. 9 §)

Handlingsplaner för barn med behov av särskilt stöd upprättas och barnen inkluderas i den ordinarie verksamheten. Vid övergång till förskoleklass sker ett överlämnandesamtal.

8.3 Barn med annat modersmål än svenska

Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. (Skollagen 8 kap. 10 §)

På förskolan har ungefär 52 procent av barnen ett annat modersmål än svenska. Det finns en skriftlig handlingsplan med information om vad pedagogerna ska tänka på när det gäller att lyfta fram olika kulturer och språk i verksamheten. Arbetet med olika kulturer har ingått som en del i den kulturvecka som förskolan har haft under våren. Då fick barnen på de olika avdelningarna arbeta med varsin världsdela och bekanta sig med olika kulturer och smaka på maträtter från de olika länderna. Föräldrar gjordes delaktiga i arbetet genom att uppmuntras till att dela med sig av kulturen i form av till exempel kläder, leksaker och mat.

8.4 Bedömning

Inomhusmiljön och det temainriktade arbetssättet stimulerar, utmanar och främjar till stora delar det mångsidiga lärandet.

Det enskilda barnets lärande synliggörs både i utvecklingssamtalsmodell och i dokumentation.

9 Barns inflytande

Bedömningskriterium:

Barnen görs delaktiga och har inflytande i planering av verksamheten, dess material och utformning av lärmiljön. Barn tar eget ansvar för miljön.

Barnen ges inflytande i både verksamhet och miljöns utformning. Pedagogerna berättade att de

strävar efter att låta miljön spegla barnens intressen. Miljön inomhus förändras kontinuerligt utifrån de intressen barnen visar.

Vi observerade att barnen görs delaktiga i planeringen av aktiviteter. På en avdelning frågade pedagogerna barnen vilka som ville vara med på en samling före mellanmålet. De barn som deltog i samlingen fick önska vilka sånger som skulle sjungas. Barnen gav uttryck för att de ville ägna sig åt målande. Pedagogerna erbjöd barnen att gå till ateljén efter att de ätit färdigt. I ateljén var materialet tillgängligt inför den stundande aktiviteten.

Barnens tankar kring olika familjekonstellationer och olikheter framgår i dokumentation som är uppsatt på väggarna. I ett barns reflektioner kan man läsa att en familj kan bestå av både mamma och pappa eller både mamma och mamma. I en annan dokumentation kan man läsa barns tankar kring att vara blind.

FAMILJ

- **Vad är en familj?**
 - Man ska sova i samma rum, eller i olika rum.
 - Magnus har flyttat in.
 - Man är tillsammans.
 - Allt man ska trivas ihop.
 - Äta tillsammans.
 - Jag är en familj.
 - Jag, mamma och pappa.
 - Familjen kan vara olika.
 - Man kan vara en familj utan en pappa eller mamma.
 - Alla på hela jorden är en familj.
- **Hur kan en familj se ut?**
 - -En mamma och pappa.
 - -Kanske bara en mamma och barn.
 - - Olika människor.
 - -Det finns två mammor ibland.
 - - Många barn som heter syskon eller storebror.
 - -Mamma, pappa, barn, mormor och en morfar.
 - -Det finns många olika familjer.
 - -Man kan ha djur i familjen.

Barnens tankar och reflektioner:

Hur kan man se, om man inte har någon syn?

- Man kan kanske se med händerna.
- Handen kan man se med, den känner.
- Man kan ha en pinne och känna med.
- Några har en hund som visar vägen.
- En bok kan man läsa med prickar i.

Kan man drömma om man inte kan se?

- Man känner i drömmen.
- Det finns en bild i hjärnan.
- Man kan se i drömmar.
- Ögonen är stängda i drömmar.
- Blinda kan inte se, hur ser man i drömmen då??

Barnens tankar och reflektioner.

Barns delaktighet i att ta ansvar för miljön visade sig genom att de plockar undan efter sig eller att de sätter upp en skylt med ”Arbete pågår” när de vill spara ett pågående arbete.

9.1 Bedömning

Barnen ges till stora delar inflytande över planering, arbetssätt och innehåll.

10 Förskola och hem

Bedömningskriterier:

Det finns fungerande former och rutiner för samarbete med hemmet. Föräldrar får information om förskolans mål och sätt att arbeta. Föräldrar har möjlighet till inflytande i förskolans verksamhet.

Förskolan samverkar med föräldrarna på olika sätt. Förutom daglig kontakt i samband med lämning och hämtning, erbjuds föräldrarna föräldramöte och utvecklingssamtal två gånger per år. Cirka en gång per månad skickar förskolechefen och varje avdelning ett samlat informationsbrev till föräldrarna. I avdelningarnas hallar finns diverse information att tillgå.

Föräldrar kan ta del av förskolans gemensamma dokumentation från aktiviteter inom temaområdet i avdelningarnas hallar och i korridoren. Här har gemensamma aktiviteter och barns egna reflektioner över olika frågeställningar synliggjorts. Varje avdelning har tydlig information om dagen och dess aktiviteter skrivna på whiteboardtavlor.

Föräldrar har möjlighet till inflytande genom ett föräldraråd. Förskolechefen berättade att deltagandet från föräldrarnas sida har minskat på senare tid. På senaste mötet deltog endast en förälder. Förskolechefen kommer att se över hur mötets upplägg för att kunna få upp intresset från föräldrarna igen.

Den senaste kommungemensamma enkäten gjordes i januari 2017 och svarsfrekvensen var 63 procent (48 svarande). 57 procent av föräldrarna uppger att påståendet *Jag har förtroende för förskolechefen* stämmer mycket eller ganska bra. Genomsnittet för samtliga förskolor i kommunen är 71 procent. Resultatet har försämrats inom fem målområden och förbättrats inom ett målområde jämfört med föregående år. (Se bilaga 1)

10.1 Inkomna synpunkter från medborgare (föräldrar)

I kommunens synpunktshantering noteras inga synpunkter på förskolan Gunghästen under det senaste året.

10.2 Bedömning

Det finns fungerande former och rutiner för samverkan mellan förskola och hem.

11 Övergång och samverkan

Bedömningskriterium:

Det finns tydliga rutiner för samarbetet kring övergång mellan förskola och mottagande förskoleklass.

Förskolan följer kommunens övergångsplan mellan kommunal förskola och kommunal skola.

12 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. (Lpfö 98).

Förskolechefen har ansvaret för verksamhetens kvalitet (Lpfö 98).

Bedömningskriterier:

Delarna i det systematiska utvecklingsarbetet bildar en helhet. Det går tydligt att se att resultaten från uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla verksamheten. På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Förutsättningar

På förskolan finns gemensamma rutiner för att verksamheten ska kunna planeras, följas upp och utvecklas:

- Reflektionstid för varje avdelning varje vecka
- APT tillsammans med enhetens andra förskola Pusslet en gång per månad
- Fem planeringsdagar per år tillsammans med förskolan Pusslet
- Kvalitetsutvecklingsgrupp två gånger per månad med förskolechef och förskollärare från enhetens båda förskolor
- Pedagogiskt nätverk varje vecka med förskolechef och 4-5 pedagoger från förskolorna
- Utvecklingssamtalsmall som används vid utvecklingssamtal
- Observationsprotokoll som används före start av projekt
- Planeringsdokument som används inför planerad aktivitet
- Reflektionsprotokoll som används efter genomförd aktivitet av ansvarig pedagog
- Reflektionsprotokoll som används gemensamt på avdelningsreflektionen
- SKA (systematiskt kvalitetsarbete)-protokoll som används på planeringsdag.

Planering

Det systematiska kvalitetsarbetet ska kontinuerligt dokumenteras i verksamheten för att skapa underlag för uppföljning och analys. På planeringsdagar används SKA-protokollet för att utvärdera verksamheten på avdelningsnivå.

Pedagogerna har tid avsatt för reflektion. Underlag för målbedömning ska dokumenteras på avdelningarna. Lotusdiagram¹⁰ ska användas för att säkerställa att man arbetar mot läroplanens mål. Utvecklingssamtalsmallen ska användas för att se hur verksamheten bidragit till barnets förändrade kunnande utifrån strävansmålen i läroplanen.

Förskolan har ett årshjul, Centrum förskolors pedagogiska år. Årshjulet innehåller olika aktiviteter som är kopplade till planering, projekt, utvärdering, aktiviteter och traditioner.

Förskolans enhetsplan görs i beslutstödssystemet Bestyr av förskolechefen. Utifrån nämndmål och läroplansmål har enheten skapat mål och aktiviteter.

Genomförande

På avdelningsnivå sker planering och utvärdering av projektarbetet. Under projektarbetets gång används olika reflektionsprotokoll för att se vilken riktning och vilka effekter projektarbetets genomförande får. Lotusdiagram används för att säkerställa att läroplansmålen finns med i projektarbetet. Vid utvecklingssamtalen använder sig pedagogerna av den framtagna mallen.

Förskolechefen tar del av dokumentationen från reflektioner och deltar ibland på dessa möten. Hon har pedagogiska nätverk i mindre grupper där projektmålen diskuteras. I kvalitetsutvecklingsgruppen har förskolechefen tillsammans med några förskollärare de pedagogiska frågorna i fokus.

Uppföljning och analys

SKA-protokollet används på planeringsdagar då verksamheten utvärderas och utgår ifrån avdelningarnas reflektionsunderlag och Lotusdiagram. Resultaten analyseras och utifrån analysen sätter avdelningarna nya mål. Förskolechefen berättade att hon kommer att göra en samlad analys av alla avdelningarnas SKA-protokoll, men att detta ännu inte är gjort.

Verksamhetsutvecklingen för hela förskolan dokumenteras i Bestyr där slutsatser ger underlag för framtida planering. Pedagogerna är inte delaktiga i det arbetet och har inte tillgång till systemet.

Åtgärd

Utifrån de nya målen görs planeringen på avdelningsnivå, med nya projekt och aktiviteter. Slutsatserna från analysen för hela förskolan beskriver vad som behöver åtgärdas direkt och vilka utvecklingsområden som behöver prioriteras för att arbeta i rätt riktning i förhållande till mål och

¹⁰ Lotusdiagram används för att kartlägga, organisera och strukturera fakta och idéer. Det består av en centrumruta omgiven av åtta rutor och har många olika användningsområden.

uppdrag. Om förskolechefens gemensamma slutsatser leder till nya aktiviteter i Bestyr kan vi ännu inte se då det samlade resultatet inte har analyserats.

Kompetensutveckling

Bedömningskriterium:

Pedagogernas kompetensutveckling utgår från behov och resultaten i det systematiska utvecklingsarbetet.

Kompetensutvecklingen har utgått från verksamhetens utvecklingsbehov och pedagogernas önskemål i medarbetarsamtalet. Kompetensutvecklingen har bestått av dokumentation och lärmiljöer, kollegialt lärande och skapande på kommunal nivå, kurser och workshops kring språkutveckling och TAKK samt deltagit i föreläsningar kring barn i behov av stöd. Förskolechefen berättade att hon kontinuerligt köper in relevant litteratur som pedagogerna kan läsa.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan har en plan mot kränkande behandling och diskriminering med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen som revideras varje år ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året

Skollagen 6 kap. 8

Förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling är daterad oktober 2016. Planen innehåller aktiviteter för främjande arbetet för likabehandling kartläggning av risker och åtgärder för att förebygga dessa risker.

12.1 Bedömning

Det systematiska kvalitetsarbetet är till stora delar på plats.

13 Referenser

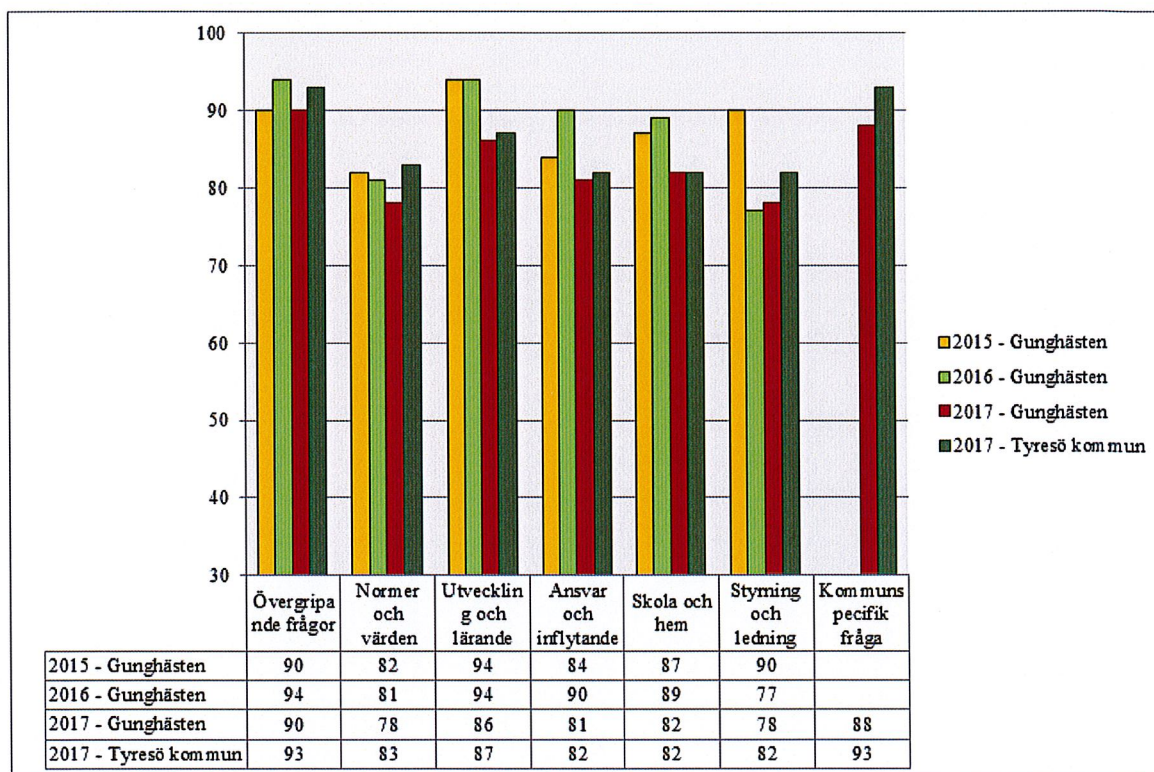
Allmänna råd Skolverket.
Barnskyddsround, protokoll, 170331
Centrumförskolors pedagogiska år (årshjul)
Exempel på lotusdiagram
Föräldraenkät CMA, Tyresö kommun 2017 (kommunövergripande)
Gunghästens och Pusslets pedagogiska årsplan
Informationsbrev från förskolechef och avdelningar till föräldrar, maj 2017
Läroplan för förskolan, Lpfö -98, reviderad 2016
Målstyrning 2017, senast uppdaterad 2017-04-30
Plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2016/2017, oktober 2016
Rapportering från förskolan inför granskning
Reflektionsprotokoll efter genomförd aktivitet
Reflektionsprotokoll, veckovis
Skollagen (2010:800)
Uppföljning, utvärdering, analys av föregående termin (Uppfinnarna och Spanarna)
Uppföljning, utvärdering, analys av föregående termin (Upptäckarna)
Uppföljning, utvärdering, analys av föregående termin (Äventyrarna)
Utvecklingssamtalsmall

Bilaga 1

Varje år genomförs en enkät där föräldrar får svara på frågor om förskolans verksamhet inom olika områden. Senaste enkät genomfördes i januari 2017. Nedan presenteras resultaten inom olika områden.

Sammanställning av föräldraenkät förskolan Gunghästen

Svarsfrekvens 2017 – 63 % Antal svarande: 48

Bedömning enligt skala i procent: Stämmer mycket bra Stämmer ganska bra Stämmer ganska dåligt Stämmer mycket dåligt Vet ej

Tabellen ovanför visar de gemensamma värdena för:

Stämmer mycket bra och stämmer ganska bra

Frågorna handlar bland annat om:

Övergripande frågor - Nöjdhet med och rekommendation av verksamheten.

Normer och värden - Barnens trygghet och värdegrundsarbetet på förskolan.

Utveckling och lärande - Barnens trivsel och stimulans samt engagemang hos Pedagogerna.

Ansvar och inflytande - Uppmuntran till ansvar och inflytande.

Skola och hem - Samarbete och kommunikation mellan föräldrarna och förskolan.

Styning och ledning - Pedagogernas kompetens och förtroende för ledningen.

Kommunspecifik fråga – Senaste föräldraenkäten har utökats med en kommunspecifik fråga. Frågan som ställs är om barnet äter maten i förskolan.